

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Maardu Linnavalitsus
Julia.Saveljeva@maardu.ee

Teie 25.08.2025
Meie 05.09.2025 nr 10-4/7037-2

Vastus kirjale

Pöördusite Justiits- ja Digiministeeriumi poole küsimusega, mis puudutab toimingupiiranguid olukorras kus linnapea on nõus ja soovib töötada osalise tööajaga õpetajana samas omavalitsuses asuvas koolis.

Vastuseks Teie pöördumisele selgitame, et Eesti seaduste kohaselt ei ole linnapeal keelatud töötada õpetajana, kuid selleks on kindlad reeglid ja piirangud, mis on seotud eelkõige huvide konflikti vältimise ja linnapea põhitööle pühendumisega.

Avaliku teenistuse seaduse (edaspidi ATS) § 60 lõike 4 punkt 2 sätestab, et ametnikul on keelatud saada tulu kõrvaltegevuse eest, kui sama tegevus kuulub tema teenistusülesannete hulka. Kuid see keeld ei kohaldu haridusasutuses toimuva teadusliku ja pedagoogilise tegevuse suhtes, kui ametnik on teavitanud oma kõrvaltegevusest vastavalt ATS § 60 lõikele 3. Kuigi linnapea ei ole ATS § 7 tähenduses ametnik, on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi KOKS) § 50 lõikes 2 viidatud ametikohustuste mõistmisele korruptsioonivastase seaduse tähenduses, mis on seotud avaliku teenistuse regulatsiooniga.

Korruptsioonivastase seaduse (edaspidi ka KVS) kohaselt on ametiisikul õigus tegeleda väljaspool ametikohustusi mis tahes muu tegevusega (kõrvaltegevus), kui see ei ole seadusega keelatud ja järgitakse toimingupiiranguid (KVS § 10 lõige 1). Kuna linnapea soovib töötada õpetajana samas omavalitsuses, on tegemist kõrvaltegevusega ning linnapea peab sellest kohaliku omavalitsuse volikogu kirjalikult teavitama (KOKS § 50 lõige 2).

KVS § 11 lõike 3 punkt 5 sätestab, et toimingupiiranguid ei kohaldata toimingute või otsuste puhul, millega avalikku ülesannet täitev asutus tagab oma töö korraldamise, välja arvatud teenistusalased otsused. Eelnimetatud punktis sätestatud alusel toimingupiirangu kohaldamata jätmise kohta avaldatakse viivitamata ja alaliselt teade asutuse veebilehel. KVS § 11 lõike 5 kohaselt peab avalikku ülesannet täitev asutus oma töö korraldamisel tagama, et ametiisik ei oleks kohustatud tegema otsust või toimingut iseenda või temaga seotud isiku suhtes. Seega, võttes arvesse KVS § 11 sätteid, ei saa linnapea iseendaga töölepingut sõlmida. Otsuse töölepingu sõlmimise kohta õpetaja töökohale peab tegema organ, kellel on pädevus linnapea ametisse nimetada või kes on linnapea vahetu juht ning kes teostab linnapea tegevuse üle järelevalvet, ehk antud juhul volikogu.

Volikogul on õigus keelata linnapeal õpetajana töötamine, kui see takistab teenistusülesannete täitmist või toob kaasa teenistuskohustuse rikkumise (KOKS § 50 lõige 3) või huvide konflikti. Huvide konflikti oht tekib eelkõige juhul, kui linnapea asub tööle kooli, mille pidajaks on sama omavalitsusüksus. Sellisel juhul on linnapea üheaegselt nii kooli pidaja esindaja (linnavalitsuse juht) kui ka kooli töötaja (õpetaja) ning konfliktiolukorrad võivad tekkida näiteks eelarve ja ressursside jaotamise, töötingimuste ja palga, järelevalve ja personaliküsimustes.

Kokkuvõttes, kuigi seadus otseselt ei välista linnapea töötamist õpetajana, peetakse seda praktikas pigem erandlikuks ning volikogu peab oma otsuse tegemisel eelnevalt põhjalikult kaaluma kõiki asjaolusid ja hindama, kas potentsiaalne huvide konflikt võib olla piisavalt suur, et linnapeal õpetajana töötamine keelata. Kui linnapea suudab tagada, et huvide konflikti on võimalik vältida (näiteks taandab end vastavate otsuste tegemisest), võib volikogu anda oma heakskiidu ning volitada näiteks volikogu esimeest linnapeaga töölepingu sõlmimiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Signe Teiv
nõunik

Signe Teiv 58843859
signe.teiv@justdigi.ee